

KURSUSEKAVA

Kursuse kood	Kursus nimetus	Kursuse eest vastutav üksus
25-EK0083	Lahinglaskeharjutuste läbiviija kursus (jao tase) (LLK)	Kaitseliidu kool
Nõuded kursuse alustamiseks	Kaitseliidu tegevliikmed, kelle teenistusülesanded eeldavad üksuse laskeväljaõppe korraldamist või on oma ametikoha järgi jaoülem, jaoülema abi, rühmavanem või rühmaülem. On läbinud relvalaskeharjutuste läbiviija kursuse; On läbinud nooremallohvitseri põhikursuse; Omab vähemalt seersandi auastet; On läbinud automaatrelva põhilaskeväljaõppe (automaatrelva test nr 3 jooksva aasta jooksul).	
Kursuse põhieesmärk	1. Ülesanne: Õppur korraldab iseseisvalt lahinglaskmiste laskeharjutusi kuni jao suurusele üksusele. 2. Tingimused: 2.1. Abivahendid - Arvuti (e-õppe läbimiseks ja Brontos'e keskkonna kasutamiseks); - Õppevara (laskeväljaõppe eeskiri, ohutuseeskirjad, väljaõppeehitiste kasutuseeskirjad, koolituskaart, lahingpadrunid ja õppepadrunid); - REV 3 - üksikvõitleja lahingvarustus; - Ohutust tagavad vahendid (tulekustutid, ohutusvestid jms); - Relvastus (automaatrelv, kuulipilduja, 7,62 mm täpsusrelv, 40 mm granaadiheitja, TT-granaadiheitja ja käsigranaat); - Laskeharjutust sooritav „allüksus“; - Sõltuvalt laskeharjutusest tagatud meditsiinitoetuse nõutav tase. 2.2. Piirangud - Pimedal ajal ÖVS kasutamine nõutud.	

2.3. Keskkond

- E-õppekeskkond ILIAS ja BRONTOS;
- Väljaõppeehitis (nõuetele vastav);
- Sõltumata aastaajast ja valgustingimustest.

2. Standardid (õpiväljundid):

- Koostab laskeharjutusteks laskekäsu ning järgib laskeharjutuste korraldamisel kehtivaid OE ja väljaõpet reguleerivaid dokumente (LVE, SõVE, kasutuseeskirjad jne);
- Korraldab lahinglaskeharjutusi (kuni jao suuruse üksuseni) vastavalt õppevarale, LVE-le ja SõVE-le ning nüüdisaegse õpikäsitle põhimõtete alusel;
- Laskeharjutuse läbiviimisel püstitab selged õppeesmärgid, teostab õpitulemuste kontrolli, kasutab sobivaid õppemeetodeid ja õppetöö vorme ning olemasolevaid näitlikustamise viise ja vahendeid;
- Kontrollib ja juhendab laskuritel relva ohutu, tõhusa ja taktikalise käsitsemise põhimõtteid igas situatsioonis;
- Reflekteerib ja hindab enda tegevusi ning korraldab õppurite (laskurite) hindamise koos väärtusliku tagasisidega, sealhulgas pöörates tähelepanu ka jao taktikalisele tegevusele.

Nõuded kursust läbiviivatele instruktoritele:

Instruktoril on lahinglaskeharjutuse läbiviimise õigused. Läbitud vähemalt vanemallohvitseri põhikursus.

Läbiviimine:

Kursus viiakse läbi kontaktõppena ja iseseisva õppena (e-õpe). Lisaks läbib õppur oma struktuuriüksuses peale õppenädalavahetust õppepraktika (24 h).

Õppemeetodid on loeng, harjutus, iseseisev õpe (e-õpe) ja õppepraktika.

Väljaõppe läbiviimise eelduseks on praktilistel laskeharjutustel instruktorite piisav arv osalejate suhtes - üks instruktor kuni nelja (4) õppuri kohta. Kursuse maksimumsuurus on 10 õppurit.

Lahinglaskmiste käigus viiakse läbi laskeharjutused, kus õppurid osalevad läbiviijana ja korraldavas koosseisus. Jao lahinglaskeharjutuste puhul on vajalik ettevalmistatud (läbitud Test 3) jao suurune allüksus, kellele viiakse läbi jao tasemel laskeharjutusi.

Kursuse jooksul viiakse läbi allolevas valikus loetletud laskeharjutused, nende läbiviimise arv sõltub kohast, ajast ja õppurite arvust:

- Jao tuli ja liikumine päeval ja öösel L.3.1;
- Jao kaitse päeval ja öösel L.3.2;
- Jao rünnak päeval ja öösel L.3.3;
- Jao varitsus L.3.4;
- Jao sattumine varitsusse päeval ja öösel L.3.5.

Õppepraktika:

- Viiakse läbi Kaitseliidu struktuuriüksuses;
- Sooritatakse peale kontaktõppe lõppu, mitte hiljem kui ühe aasta jooksul;
- Õppuril tuleb ette valmistada ja läbi viia kaks jalaväejao lahinglaskeharjutust;
- Läbiviidavad laskeharjutused lepitakse kokku õppuriga ja õppepraktikat läbiviiva struktuuriüksusega;
- Võimaldab õppuril iseseisvalt läbida kõik laskeharjutuse korraldamise protsessi etapid väljaõppeehitisel.

Teemad ja maht akadeemilistes tundides (kursuse kogumaht 102 h):

- Lahinglaskmiste planeerimine - 30 h (sh 6 h e-õpe);
- Lahinglaskmiste ettevalmistus ja läbiviimine ning õppepraktika - 48 h + 24 h.

„Lahinglaskeharjutuste läbiviija kursuse (LLK)“ eduka lõpetamise korral antakse struktuuriüksuse ülema käskkirjaga jao/meeskonna lahinglaskeharjutuste läbiviimise õigus (LLÕ), mis fikseeritakse personali infosüsteemis.

Kursuse alaeesmärgid	Hindamiskriteeriumid	Hindamine
<u>Alaeesmärk 1</u> Lahinglaskmiste planeerimine Ülesande sõnastus: Õppur koostab määratud lahinglaskeharjutustele korrektse ohualade joonise ning vormistab laskeharjutuste käsu. Tingimused: Abivahendid - Eeskirjad (LVE, SõVE, OE eeskirjad, HV kasutuseeskiri); - Arvuti (Brontos'e kasutamine ja laskekäsu koostamiseks); Piirangud: Puuduvad Keskkond: - E-õppeportaal ILIAS; - BRONTOS; - Klassiruum. Standardid: - Broneerib BRONTOS keskkonnas või mujal väljaõppehitise; - Koostab BRONTOS keskkonnas nõuetele vastava laskekäsku koos lisadega; - Koostatud laskekäsk on kooskõlas laskmist reguleerivate eeskirjadega (LVE, SõVE, kasutuseeskiri ja OE).	Koostab BRONTOS keskkonnas nõuetele vastava laskekäsku koos lisadega. - On broneerinud väljaõppehitise BRONTOS keskkonnas; - Koostatud laskekäsk koos lisadega vastab nõuetele. Koostatud laskekäsk on kooskõlas laskmist reguleerivate eeskirjadega (LVE, väljaõppehitiste tehnilised nõuded, SõVE, kasutuseeskiri ja OE). - Laske- ja viskekäsus on viidatud asjakohastele eeskirjadele; - Koostatud käsk vastab LVE-le, väljaõppehitiste tehnilistele nõuetele, SõVE-le, kasutuseeskirja ja OE nõuetele.	<u>LÕPPTULEMUS:</u> Laskekäsk on kinnitatud.
<u>Alaeesmärk 2</u> Lahinglaskmiste laskeharjutuse ettevalmistus ja läbiviimine ning õppepraktika.	Laskmiste juurde kuuluv dokumentatsioon on korrektselt vormistatud. - Esitab dokumendid õigeaegselt; - Laske- ja/või viskekäsk on kinnitatud;	Hinnatakse vastavalt kursusekava Lisa 1 järgi: "Laskeharjutuste hindamisleht"

Ülesande sõnastus: Õppur viib ohutult ja eesmärgipäraselt läbi laskeväljaõpet ning annab laskuritele arendavat tagasisidet. Tingimused: Abivahendid - Arvuti (e-õppe läbimiseks ja Brontos'e keskkonna kasutamiseks); - Õppevara (laskeväljaõppe eeskiri, väljaõppeehitiste tehnilised nõuded, ohutuseeskirjad, väljaõppeehitiste kasutuseeskirjad, koolituskaart, lahingpadrunid ja õppepadrunid); - REV 3 - üksikvõitleja lahingvarustus; - Kinnitatud laskekäsk; - Ohutust tagavad vahendid (tulekustutid, ohutusvestid jms); - Relvastus (automaatrelv, kuulipilduja, 7,62mm täpsusrelv, 40mm granaadiheitja, TT-granaadiheitja ja käsigranaat); - Laskeharjutust sooritav „allüksus“; - Sõltuvalt laskeharjutusest tagatud meditsiinitoetuse nõutav tase. Piirangud - Pimedal ajal ÖVS kasutamine nõutud. Keskkond - E-õppekeskkond ILIAS ja BRONTOS; - Väljaõppeehitis (nõuetele vastav); - Sõltumata aastaajast; - Valgel ja pimedal ajal. Standardid: - Laskmiste juurde kuuluv dokumentatsioon on korrektselt vormistatud; - Viib läbi ohutustehnilise väljaõppe ja juhendamise ning selgitab laskjatele laskeharjutust ja selle eesmärgi;	- Vormistab dokumendid määratud keskkonnas. Viib läbi ohutustehnilise väljaõppe ja juhendamise ning selgitab laskjatele laskeharjutust ja selle eesmärgi. - Viib läbi ohutusalase juhendamise enne laskmist; - Selgitab laskjatele laskeharjutuse kulgu; - Toob välja harjutuse eesmärgid ja nende seose väljaõppega. Viib läbi kuivtreeningu ja laskeharjutuse ohutustehniliselt õigesti ning järgib harjutuse struktuuri. - Järgib kuivtreeningul ohutusnõudeid; - Järgib laskeharjutuse struktuuri; - Tagab, et osalejad järgivad ohutust kogu tegevuse vältel. Annab lahingpaarile/meeskonnale/jaole tagasiside vastavalt lasketulemustele ja taktikale. - Analüüsib laskjate tulemusi; - Seostab tagasiside ka rakendatud taktikaga; - Annab arendavat ja tulemuslikkust parandavat tagasisidet.	<u>LÕPPTULEMUS:</u> ARVESTATUD
---	---	--

- Viib läbi kuivtreeningu ja laskeharjutuse ohutustehniliselt õigesti ning järgib harjutuse struktuuri; - Annab lahingpaarile/meeskonnale/jaole tagasiside vastavalt lasketulemustele ja taktikale.		
Kursuse jagunemine		
1. Teema Lahinglaskmiste planeerimine (30 h) E-õpe 6 h Loeng 12 h Harjutus 12 h	Alateemad - Lahinglaskmiste planeerimine ja läbiviimine. Laskmiste läbiviija kohustused. Ohutuseeskirjad ja nende rakendamine, harjutusvälja kasutamise eeskirjad. (6 h e-õpe); - Täpsemalt käsitleda lahinglaskmiste korraldamisega seotud väljakutseid (alade piirangud). (6 h loeng); - Laskeväljaõppe eeskiri, erinevad lahinglaskmiste laskeharjutused ja ohutus. (6 h loeng); - BRONTOS'es laskekäsu ja selle lisade koostamine. (6 h harjutus); - Lahingpaari/pooljao ja jao taktika tegevuste ühtlustamine. (6 h harjutus).	Seos alaeesmärgiga nr 1
Hindamine	Laskekäsu koostamist ei hinnata, kuid enne 2. - 3. õppenädalavahetust peab kodutööks antud laskekäsk olema harjutusvälja vastutava poolt kooskõlastatud, mis tähendab, et laskekäsus puudusi ei ole.	
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Aktiivne osalemine.	
sh hindekriteeriumid	Laskekäsk on harjutuse läbiviimise ajaks kinnitatud.	
2. Teema Laskeharjutuste ettevalmistus ja läbiviimine ning õppepraktika (78 h) Harjutus 48 h Õppepraktika 30 h	Alateemad - Laskmiste läbiviija tegevused enne laskeharjutuse algust (12 h); - Laskmiste läbiviija tegevused laskeharjutuste ajal (24 h); - Laskmiste läbiviija tegevused peale laskeharjutusi (12 h). Õppepraktika - 30 h.	Seos alaeesmärgiga nr 2
Hindamine	Hindamine on mitmeeristav, hinnangud edastatakse õppurile läbi arendava tagasiside. Hinnatakse laskmiste ettevalmistust, laskeharjutuste läbiviimist ja tagasiside andmist laskjatele. Hindamiseks kasutatakse laskeharjutuse hindamislehte (Lisa 1).	

sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mitteeristav hindamine.
sh hindekriteeriumid	Tulemus peab olema „Arvestatud“ (hindamislehe alusel hinnatakse).

Õppemeetodid	Õppevormid on loeng, harjutused ja õppepraktika.
Hindamismeetodid	Laskeharjutuse läbiviimise hindamine vastavalt hindamislehele (Lisa 1). Osalemine õppeprotsessis.
Lõimitud teemad	Relva käsitlemine. Jaotaktikaline tegevus. Kutsealane terminoloogia. Laskmiste läbiviija oskuste ja hoiakute kujundamine. Eneserefleksioon ja arendav tagasiside.
Kursuse hindamine	Mitteeristav hindamine
Kursuse kokkuvõtva hinde kujunemine	Kursuse jooksul hinnatakse ja tagasisidestatakse kõiki õppuri poolt läbiviidavaid laskeharjutusi hindamislehe alusel (vt kursusekava lisa 1). Laskeharjutusi hinnatakse hindamislehe alusel. „Lahinglaskeharjutuste läbiviija kursuse (LLK)“ eduka lõpetamise korral antakse struktuuriüksuse ülema käskkirjaga jao/meeskonna lahinglaskeharjutuste läbiviimise õigus (LLÕ), mis fikseeritakse personali infosüsteemis.
sh lävend	Kursuse lõpetamiseks on vajalik: - Ei tohi puududa õppenädalavahetuselt; - Laskekäskude õigeaegne esitamine ja kinnitamine kursuse ülema/harjutusvälja vastutava poolt; - Laskeharjutuste läbiviimine, sh ka õppepraktika sooritusel on hindamislehe alusel „Arvestatud“.
Õppematerjalid	- Sõjaväelise väljaõppe eeskiri - Laskeväljaõppe eeskiri - OE 1.1 Sõjaväelise väljaõppe ohutuse üldeeskiri - OE 1.2 Kuulmiskahjustuste vältimine - OE 1.3 Silmakahjustuste vältimine - OE 2.1 Relvakäsitsemise ja laskeharjutuste läbiviimise ohutuseeskiri - OE 2.2 Tankitõrje laskeharjutuste ohutuseeskiri

	- OE 2.6 Käsigranaadi ohutuseeskiri - OE 2.7 Õppevara käsitlemise ohutuseeskiri - OE 2.8 40 mm granaadiheitja laskeharjutuste ohutuseeskiri - OE 5.3 Lõhketööde ohutuseeskiri - RKIK harjutusväljade kasutuseeskirjad (andmekogus BRONTOS) - Väljaõppehitisele esitatavad tehnilised nõuded - BRONTOS - Moodul e-õppeportaal ILIAS
Lühendid	- ILIAS - Kaitseväe e-õppeportaal (https://ilias.mil.ee) - BRONTOS - Riigikaitseliste väljaõppealade andmekogu (https://brontos.mil.ee) - LVE – Laskeväljaõppe eeskiri - OE - Ohutuseeskirjad (https://mil.ee/kaitsevagi/uldinfo/oigusaktid-ja-eeskirjad/ohutus-ja-tookeskkond) - RKIK - Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus - SõVE - Sõjaväelise väljaõppe eeskiri - KL – Kaitseliit - KVA - Kaitseväe Akadeemia - ÖVS - öövaatlusseade

Laskmise läbiviimisõpe hindamise ja tagasiside leht.

Hinnatava nimi ja (lehega tutvumise järel, allkiri)

Teema (laskmise nr).....Kuupäev:

Hindaja nimi ja (allkiri)

Hindamise kokkuvõte (mitteeristav A või MA) :

Ettevalmistus (4p)	Laskeharjutus on ettevalmistatud:	Ei (-)	Jah (+)
	Laskekäsk on kinnitatud ning toetab väljaõpet (kui viib läbi kellegi teise laskekäsu alusel on vajalik ka koolituskaart)		
	Laskekoht ja vahendid on ettevalmistatud (olemas) vastavalt laskmiste eesmärgile		
	Läbiviija on laskmise ette valmistanud (läbi harjutanud, demo jne)		
	Vastutavaga on kokkulepped olemas ja on tutvunud kasutuseeskirjaga		
	Kommentaar:		
Sissejuhatus (9p)		Ei (-)	Jah (+)
	Kohaloleku kontroll (vajadusel grupid, 1-2 jne)		
	Varustuse kontroll (minimaalselt OE varustust)		
	OE relvade kontroll (relvade kontroll kas ise, läbi abiliste või laskjatele kästud)		
	OE (ohutusala juhendamine, kordamine või kontroll ja vajadusel OTK lehele allkirjad)		
	Alad, positsioonide määramine, kogu ala tutvustus		
	Laskmiste kord, reeglid (Laskemoona käsitsemine, relva olekud, märkmed, küsimine-vastamine jms) (kas peab sellest ka laskmise ajal kinni)		
	Sissejuhatus teemasse (varasema kordamine, eesmärgi nimetamine, ajendi „miks“ sõnastamine, mida täna õpime jne)		
	Laskmiste ülesehituse tutvustus		
	Ohuala tähistamine, sulgemine ja laskmiste alustamise teavitamine		
	Kommentaar:		
Teema käsitus (10p)		Ei (-)	Jah (+)
	Vea (ohulik viga) märkamisel sekkub kohe ja ei lase valesti harjutada		
	Ülesehitus on loogiline (lihtsamalt keerukamale, teoreetiliselt praktilisele vms)		
	Esitus on arusaadav, teema valdamine kindel (pigem loeb maha kui eksib infoga)		
	Küsitlustehnika toetab õpitu omandamist (küsimus-paus-suunab, ootab mitut vastust, vastuse õiguse/kohasuse hindamiseks kaasab õppijaid jne)		
	Haldab protsessi (selged etapid, kontrollib arusaamist enne järgmise etapi juurde asumist, tagab sobiva tempo, jääb ajaraamidesse jne)		
	Annab sihtmärkide juures tagasisidet ja kontrollib tabamuste kandmist laskepäevikusse		
	Saavutas 80% ulatuses õpiväljundid		
	Vajadusel: Kasutab õppimist toetavaid abivahendeid (demo, tahvel, printmaterjal jne)		
	NÕK Kaasab õppureid, toetab aktiivset osalemist (aktiivõppemeetodid)		
	Aitab õppuritel luua seoseid eelnevalt õpitu või tulevase teenistusega		
	Kommentaar:		

Harjutamine/kinnistamine (4p)		Ei (-)	Jah (+)
	Teeb ise või kasutab abilist demosooritusel		
	Enne laskmist harjutab ilma lahingumoonata või annab selleks võimaluse		
	Tagasisidestab sooritusi ja parandab vigu, vajadusel õpetab täiendavalt (ei administreeri, vaid õpetab, suunab, juhendab, parendab ja annab arendavat tagasisidet)		
	NÕK Harjutamisest, kinnistamisest, kontrollimisest võtavad õppurid võrdselt osa (sh õppuri enesekontroll, paarilisega kontroll, refleksioon)		
Kommentaar:			
Lõpetamine (7p)		Ei (-)	Jah (+)
	OE (relvade kontroll kas ise, läbi abilise, või kästud laskuritele)		
	Ohuala tähistus maha ja ohuala avatuks (teade laskmise lõpetamisest)		
	Küsimused (annab võimaluse küsida, küsib ise)		
	Võtab tunni kokku (sh sõnastab, kas eesmärk sai täidetud, kuidas läks, mida õppisime)		
	Varustuse ja vahendite kontroll		
	Laskeala korrastamine (kui kasutati ka muid alasid, siis need samuti)		
	Tutvustab järgnevat tegevust (laskmiste teema ja üldine)		
Kommentaar:			
Instruktori omadused, oskused, hoiakud (9p)		Ei (-)	Jah (+)
	Korrektne välimus (minimaalselt OE varustus)		
	Hea häälekasutus ja suunamine		
	Äratuse jt tähelepanu tõstvate võtete kasutamine (näiteks pädev reaktsioon uimasele grupile/sõdurile)		
	Entusiasm, sära		
	Enesekindlus, loomulik autoriteet		
	Tund on innovaatiline (uus lähenemine, meetod vms)		
	Eetiline, heatahtlik, õppurit toetav		
	Ajakavast kinnipidamine (algus ja lõpp, ajakasutus)		
	Täidab vajalikku aruandlust (ala vastuvõtt ja üle andmine, OTK lehed, laskemoona lehed jne)		
Kommentaar:			
Hinnang tulemuslikkusele (max 43 punkti, nendest 6 OE punkti, mis peab olema täidetud):			
MITTEARVESTATUD (MA): 33 punkti ja vähem ja/või on teinud OE vea.		ARVESTATUD (A): 34 punkti ja rohkem ning ei ole teinud OE viga.	
Ei tajunud suhteliselt püsivate muutuste teket teadmistes, oskustes ja hoiakutes.			
Tajusid vaid mõningast püsivate muutuste teket teadmistes, oskustes ja hoiakutes.			
Tajusid oluliste püsivate muutuste teket teadmistes, oskustes ja hoiakutes.			
Tajusid õppeprotsessi sujuva ja kaasahaaravana. Tajuti oluliste püsivate muutuste teket teadmistes, oskustes ja hoiakutes.			
Tajusid õppeprotsessi sujuva, kaasahaarava ja terviklikuna. Tajusid oluliste püsivate muutuste teket teadmistes ja oskustes ning väga olulist muutust hoiakutes.			
Kommentaar:			